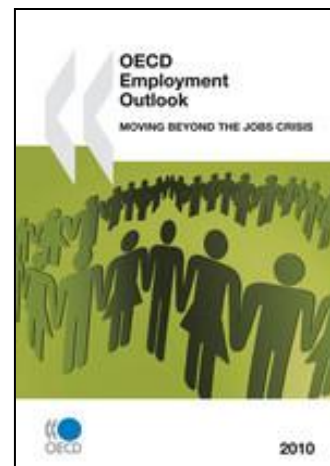

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2010: Moving beyond the Jobs Crisis

Summary in Danish

OECD Beskæftigelses-Outlook Videre efter jobkrisen

Sammendrag på dansk

- OECD *Beskæftigelses-Outlook* er OECD's årlige rapport om arbejdsmarkedets tilstand og beskæftigelsen i OECD-området.
- 2010-udgaven er en opdatering af den finansielle og økonomiske krises effekt på arbejdsmarkedet. Den fremhæver de meget forskellige tilpasningsmønstre i OECD-landene og de vigtigste emerging-økonomier: Der har været en meget kraftig stigning i arbejdsløsheden i nogle lande i modsætning til mere afdæmpede stigninger i andre lande, hvor arbejdsfordelingsordninger opmuntrer til nedsættelse af arbejdstiden som en måde at bevare arbejdspladser på.
- Det påvises, at de arbejdsmarkeds- og socialpolitiske reaktioner på krisen har været stærke, men kræver betydelige justeringer i takt med, at det økonomiske opsving fortsætter, og de finanspolitiske stramninger bliver mere bindende.
- 2010-udgaven indeholder også en dybdegående vurdering af arbejdskraftmobiliteten på arbejdsmarkedene i OECD. Den viser, at arbejdstagere og arbejdspladser hele tiden reallokeres fra virksomheder og sektorer med nedgang til virksomheder og sektorer med vækst i alle landene, men at der er behov for den rigtige pakke af arbejdsmarkedspolitiske tiltag for at maksimere udbyttet af denne mobilitet, samtidig med at den deraf følgende usikkerhed for arbejdstagerne minimeres.
- Beskæftigelses-Outlook præsenterer også ny dokumentation vedrørende deltidsbeskæftigelse. Den viser, at det kan være en vigtig strategi for regeringerne at opmuntre til vækst i deltidsarbejde af høj kvalitet for at fremme beskæftigelsen i en aldrende befolkning, opnå balance mellem arbejde og familieliv og sørge for en ordentlig overgang fra skole til arbejde.

Der er et økonomisk opsving på vej i de fleste lande...

Den globale økonomi er på vej ud af den værste finansielle og økonomiske krise i de sidste 50 år, men det vil kræve tid og stærk politisk vilje at hele sårene på arbejdsmarkedet. Det økonomiske opsving bliver bredere og stærkere, men væksten i beskæftigelsen halter stadig bagefter. I de to år op til det første kvartal i 2010 faldt beskæftigelsen med 2,1 % i OECD-området, og arbejdsløsheden steg med lidt over 50 % til 8,5 %, hvilket svarer til 17 millioner ekstra arbejdsløse. Desuden giver en bredere definition, der omfatter arbejdsløse, som har opgivet at søge arbejde, eller som er underbeskæftigede, en næsten dobbelt så stor arbejdsløshed.

...men i de fleste tilfælde vil den forudsete vækst i output ikke være robust nok til hurtigt at opsuge den massive stilstand på arbejdsmarkedet, som er opbygget i mange lande...

Arbejdsløsheden har måske nok toppet, og de fleste OECD-prognoser har opjusteret den økonomiske udsigt for i år og næste år, men opsvinget vil sandsynligvis ikke være stærkt nok til hurtigt at absorbere de nuværende høje arbejdsløsheds- og underbeskæftigelsesniveauer. Faktisk tyder de seneste prognoser på, at arbejdsløsheden i OECD stadig vil ligge over 8 % ved udgangen af 2011.

Mange arbejdsløse oplever lange perioder med arbejdsløshed, og der er derfor risiko for, at den kraftige stigning i konjunkturbestemt arbejdsløshed bliver mere strukturel. Denne risiko varierer betydeligt i landene. I nogle lande har massive afskedigelser ført til store stigninger i arbejdsløshed og inaktivitet, mens en usædvanligt høj andel af nedgangen i arbejdskraftinput i andre lande er opnået ved arbejdsfordeling. Der er behov for en kraftig stigning i beskæftigelsen for at forhindre, at arbejdsløsheden bider sig fast i de førstnævnte lande. Der er dog stor risiko for, at jobkabelsen bliver svag under opsvinget (et såkaldt jobløst opsving), og det er en stor bekymring for sidstnævnte gruppe af lande.

Økonomierne i OECD står over for en stor dobbeltudfordring med at nedbringe den høje arbejdsløshed og underbeskæftigelse og samtidig takle hidtil usete underskud på statsbudgetterne

---

Med den hurtigt stigende arbejdsløshed og underbeskæftigelse optrappede de fleste OECD-lande hurtigt ressourcerne til arbejdsmarkedsprogrammer tidligt under krisen. De fleste regeringer havde i starten af året planer om at holde ressourcerne til arbejdsmarkedsprogrammer konstante, eller i nogle tilfælde udvide dem, i 2010. Men presset for at nedbringe underskuddet på statsbudgetterne stiger hurtigt, og mange lande må foretage svære valg med hensyn til fordeling af knappe ressourcer. Argumenterne for, at arbejdsmarkedspolitikkerne fortsat skal have tilstrækkelig finansiering, er stærke. Men det bliver afgørende at fokusere på *omkostningseffektive* programmer og målrette dem mod underprivilegerede grupper.

Foranstaltninger til at støtte efterspørgslen efter arbejdskraft bør udvikles fra at bevare arbejdspladser til at kickstarte jobskabelse...

Under den økonomiske krise tog de fleste OECD-lande vigtige offentlige og private initiativer til at opretholde efterspørgslen efter arbejdskraft, især ved at opmuntre til nedsat arbejdstid som alternativ til afskedigelser. Dokumentation, som er beskrevet i dette Outlook, tyder på, at offentlige arbejdsfordelingsordninger har spillet en vigtig rolle i at bevare arbejdspladser under krisen, selvom der også blev opnået betydelige reduktioner i antal timer *via* nedskæringer i overtid, ordninger med variabel arbejdstid og i nogle tilfælde aftaler mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Mange lande har også støttet efterspørgslen efter arbejdskraft ved at nedbringe de ikke-lønrelaterede arbejdskraftomkostninger.

Efterhånden som opsvinget tager fart, er det vigtigt at begynde at udfase arbejdsfordelingsordningerne for at undgå at hindre produktivitetsforbedrende reallokering af arbejdskraft på tværs af sektorer og virksomheder. Samtidig giver de stramme statsfinanser anledning til at ændre fokus fra generelle nedskæringer til subsidier, som er målrettet jobskabelse, især for langtidsledige eller andre sårbare grupper, for at undgå voksende dødvægtstab.

Den udbredte brug af arbejdsfordelingsordninger giver også nyttig indsigt i, hvornår de bedst anvendes i konjunkturcyklussen. Især udnyttelsesgraden varierede meget i landene: Den var meget højere i lande, som allerede havde en ordning før krisen, end i de lande, som indførte den *de novo* under krisen. Timingen var her afgørende, da arbejdsfordelingsordninger normalt er mest effektive i den tidlige fase af en krise, og det i visse lande viste sig vanskeligt at få dem oprettet hurtigt nok til, at man fik den fulde effekt af dem. I lyset af disse problemer er det et vigtigt spørgsmål, om det vil være passende at beholde en lille, men veldreven, arbejdsfordelingsordning selv i gode tider, som hurtigt kan skaleres op i dårlige tider, dels ved midlertidigt at ændre reglerne for at opmuntre til højre deltagelse.

Indkomststøtten til arbejdsløse bør opretholdes, men det er afgørende at målrette den mod effektiv jobsøgning

---

Stigningen i langtidsledige skaber et akut behov for indkomststøtte. I de lande, hvor understøttelsen normalt varer kort, eller hvor dækningen af arbejdstagere i atypiske job er lav, var der stærke argumenter for at forlænge varigheden og dækningen af ydelserne under krisen. Dette bør opretholdes, indtil puljen af langtidsledige begynder at falde signifikant. Men det bliver mere og mere vigtigt at sikre, at disse forlængelser ledsages af nøje overvågning af jobsøgningsindsatsen for at undgå afhængighed af offentlige ydelser. Det er en vanskelig udfordring, især i de lande, hvor arbejdsformidlingssystemet mangler personale eller administrativ kapacitet til at håndtere en stor pulje af mere og mere forskellige jobsøgende. I lande, hvor arbejdsløshedsunderstøttelsen allerede var ret generøs før krisen og blev udvidet yderligere, bør disse kriseforanstaltninger udfases hurtigt under opsvinget.

Genansættelsestjenester har en vigtig rolle at spille for at fremme hurtig reintegration af jobsøgende i produktive job

---

Effektive aktiveringsstrategier har hjulpet mange OECD-lande med at opnå lav arbejdsløshed før krisen, og de kan spille en vigtig rolle i at fremme reintegrationen af jobsøgende i beskæftigelse under opsvinget. Men aktiveringspolitikken skal tilpasses de økonomiske forhold. De fleste lande har opretholdt eller endog udvidet kernebestand med jobsøgning og har også forsøgt at levere mere målrettede genansættelsestjenester, herunder uddannelsesmuligheder, for de arbejdsløse, som er vanskeligst at få i arbejde igen. Under de nuværende omstændigheder er der behov for at skift hen mod større investeringer i uddannelse, især investeringer, som er knyttet til lokale arbejdsmarkedsbehov. Det tager tid at skabe en effektiv aktiveringsstrategi, og ofte kan institutionelle reformer være nyttige for at anvende ressourcer, som er opskaleret under krisen, til at udvikle en mere effektiv og smidig aktiveringsstrategi for fremtiden.

En omfattende strategi for at fremme jobskabelse og vedvarende økonomisk vækst kan også omfatte nytænkning af nogle arbejdsmarkedsregler

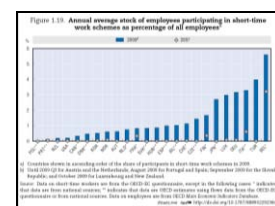

Det er et særligt vanskeligt tidspunkt at overveje strukturelle arbejdsmarkedsreformer på, især reformer af arbejdsmarkedsreglerne. Men efterhånden som opsvinget tager fart, er det vigtigt at skabe de rigtige incitamenter for, at virksomhederne ansætter medarbejdere. Ud over midlertidige subsidier til ansættelser og en indsats for at fremme beskæftigelsesevnen kan det være en ændring af balancen mellem beskyttelse i ansættelsen i forhold til midlertidige og faste ansættelser. Hvis man gjorde det, ville midlertidige job fungere bedre som springbræt til fastansættelse, i stedet for som fælder. Men en sådan strategi vil over tid resultere i øget arbejdskraftmobilitet blandt fastansatte arbejdstagere. Nogle vil opleve indkomsttab, mens de søger efter andet arbejde, og endda, når de igen er i beskæftigelse. Derfor skal der gennemføres reformer af arbejdsmarkedsreglerne som led i en større pakke, der giver tilstrækkelig arbejdsløshedsunderstøttelse og har strengt håndhævede rådighedsregler og veludformede aktiveringsforanstaltninger. Dokumentationen i dette Outlook tyder på, at beskyttelse og hjælp til medarbejderne under deres overgang fra job til job faktisk kan fremme produktiv reallokering af arbejdskraft. Dette budskab kom klart frem i *OECD Reassessed Jobs Strategy*. Men det bliver nu endnu vigtigere, når behovet for at fremme jobskabelse, men også effektiv reallokering af arbejdskraft, er helt afgørende for at kunne bekæmpe den høje og vedvarende arbejdsløshed og fremme bæredygtig og fælles vækst.

Videre efter jobkrisen

Dette kapitel opdaterer 2009 *Beskæftigelses-Outlooks* analyse af konsekvenserne for arbejdsmarkedet af krisen i 2008-2009 og de politiske reaktioner på den deraf følgende jobkrise. Det dokumenterer den hurtige nedgang på arbejdsmarkedet under den økonomiske krise og understreger, at selvom det økonomiske opsving er ved at komme i gang, vil det tage tid at nedbringe arbejdsløsheden og underbeskæftigelsen væsentligt fra det nuværende høje niveau. Stigningen i arbejdsløsheden har dog været meget forskellig i landene, og forskellen på, hvor hurtigt BNP i faste priser faldt, forklarer ikke de fleste af disse forskelle. I nogle lande har arbejdsgiverne faktisk reageret på det kraftige fald i efterspørgslen ved at nedbringe beskæftigelsen meget voldsomt, mens man i andre lande har lagt vægt på nedsat arbejdstid og arbejdsdeling. Den nedsatte arbejdstids store bidrag til justeringen af arbejdskraftinputtet under krisen skyldtes til dels offentlige arbejdsfordelingsordninger, som bevarede et betydeligt antal arbejdspladser, i hvert fald på kort sigt. Regeringerne havde planer om fortsat at opskalere indkomststøtten og bstanden

Figur 1.19 : Årligt gennemsnitlig arbejdstagerbestand, som deltager i arbejdsfordelingsordninger, i procent af alle medarbejdere

til genansættelse for personer, som mistede deres arbejde i 2010, men de står nu over for vanskelige valg med hensyn til, hvor hurtigt de kan udfase dem, mens opsvinget stadig er usikkert, og der er stigende pres på statsbudgetterne. I fremtiden må prioriteringerne være at sørge for et jobrigt opsving og samtidig sørge for, at arbejdsløsheden og inaktiviteten varer ved i mindst muligt omfang.

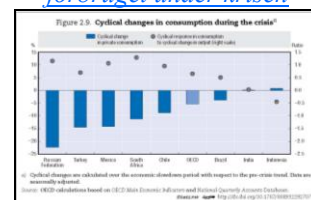
Den globale krise i emerging-økonomier: Jobpåvirkningen og de politiske reaktioner

Den nylige globale finansielle og økonomiske krise har vigtige sociale konsekvenser i emerging-økonomier, hvor arbejdstagerne ofte er mere sårbare over for rystelser end deres kolleger i de udviklede økonomier. Lande, som havde sociale sikringsprogrammer før krisen, kan bedre reagere effektivt på en pludselig stigning i de sociale behov. De står dog over for en stor udfordring, nemlig hvordan de skal anvende begrænsede administrations- og kapacitetsressourcer til at tage sig af et stigende behov og samtidig opretholde sikkerhedsnettens effektivitet. Foranstaltninger, som udvider arbejdsløshedsforsikringsdækningen, øger ydelsesniveauet eller gør det nemmere at blive berettiget til ydelser, er vigtige for at forbedre indkomststøtten til personer, som mister deres arbejde i den formelle sektor. En udvidelse af eksisterende pengeoverførselsprogrammer eller særudbetalinger kan hjælpe husholdninger, som har en ny risiko for fattigdom, samt husholdninger, som allerede er fattige, og som har oplevet en yderligere forværring. En udvidelse af eksisterende offentlige investeringsprogrammer kan give hurtig støtte til de nye arbejdsløse, da man undgår startomkostninger, og det mindsker udfordringerne i forbindelse med implementering. I krisetider bør offentlige investeringsprogrammer begunstige arbejdskraftintensive projekter og begrænse ikke-arbejdsomkostninger for at maksimere antal skabe arbejdspladser og give et effektivt sikkerhedsnet.

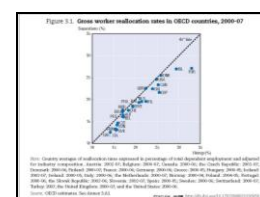
Institutionelle og politiske faktorer, som bestemmer arbejdsmarkedsflow

Der oprettes mange nye virksomheder hvert år, mens eksisterende virksomheder udvider og andre indskrænker eller lukker. Under denne proces skabes der arbejdspladser, og der ansættes medarbejdere, selvom mange stillinger forsvinder, og medarbejdere forlader deres arbejdsgivere. Reallokering af arbejdskraft er en vigtig drivkraft for vækst i produktiviteten: Mindre produktive virksomheder fjerner generelt flere arbejdspladser, og de mere produktive skaber flere arbejdspladser. Dokumentation fra internationalt harmoniserede data tyder på, at institutioner og politikker som jobbeskyttelse, arbejdsløshedsunderstøttelse og produktmarkedsreguleringer er vigtige faktorer, som bestemmer reallokeringen af arbejdskraft over forskellige brancher. Især forklarer forskellene i, hvor streng jobbeskyttelseslovgivningen er, mellem 20 % og 30 % af forskellen mellem landene med hensyn til ansættelses- og separationsrater. Under normale økonomiske forhold påvirker jobbeskyttelse hovedsageligt overgang fra et job til et andet, mens overgangen fra job til ikke-beskæftigelse stort set ikke påvirkes. Bedre reallokering af arbejdskraften kan imidlertid have en fordelingsmæssig effekt. De, som mister deres arbejde, lider normalt under et betydeligt indtægtstab og dårligere arbejdsforhold, især i perioder med økonomisk nedgang. Derfor bør landene lade reformer, som øger fleksibiliteten, følges af tilstrækkelig arbejdsløshedsunderstøttelse med strengt håndhævede rådighedsregler og en velstruktureret aktiveringspakke.

Figur 2.9 : Den konjunkturbestemte ændring i forbruget under krisen

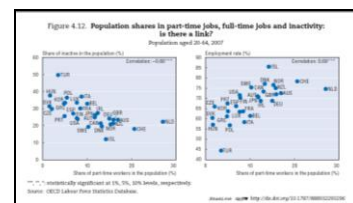
Figur 3.1: Bruttoreallokering af arbejdstagere i OECD-landene, 2000-07

Hvor godt er deltidsarbejde?

Det kan være en vigtig strategi for regeringer, som er bekymret over en aldrende befolkning, at opmuntre til vækst i deltidsarbejde af høj kvalitet, da flere deltidsjob associeres med højere arbejdsstyrkedeltagelse. Udbredelsen af deltidsarbejde har været associeret med forbedring af jobkvaliteten for deltidsmedarbejdere, men de tjener stadig mindre, har dårligere jobsikkerhed og færre muligheder for advancement end deres fuldtidsansatte kolleger. I forhold til generel jobtilfredshed opvejes disse fordele dog af en bedre balance mellem arbejde og fritid, som gør det muligt for personer med omsorgs- eller studieforpligtelser, personer med dårligt helbred eller personer, som nærmer sig pensionsalderen, at holde forbindelsen til arbejdsmarkedet. Regeringerne bør fjerne barrierer for deltidsarbejde for dem, som ønsker det. Men når medarbejderne er deltidsansat, skal de også nemt kunne overgå til fuldtidsansættelse, når deres situation ændrer sig. Økonomiske hindringer i form af skattesystemer og sociale systemer samt utilstrækkelige børnepasningsmuligheder kan gøre det lidet attraktivt at arbejde flere timer, og det kan føre til lange perioder med ufrivilligt deltidsarbejde med negative konsekvenser for den enkelte og samfundet på langt sigt.

Figur 4.12: *Befolkningsandele i deltidsjob, fuldtidsjob, inaktivitet: er der en forbindelse?*

Dette sammendrag indeholder **StatLinks**, der er en service, som leverer Excel™ filer fra den udskrevne side!

© OECD 2010

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på: rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, Frankrig

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

